

KLIIMAMINISTEERIUM

Jäätmereform

Ivo Jaanisoo
elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler
24.09.2024

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Koalitsioonilepe 2023-27

- + Digitaliseerime jäätmemajanduse, et tagada kontroll jäätmevoogude üle
- + Jõustame „saastaja maksab“ printsiibi
- + Loomme inimestest lähtuvad jäätmete sorteerimislahendused
- + Tõhustame pakendijäätmete tootjavastutuse süsteemi toimimist ning seame müügipakendi ringlussevõtule eraldi sihtmäära
- + Ringmajanduse teekaardis seame suunad Eesti ringmajanduse arenguks (sh ringlussevõtu võimalused) üheskoos riigi, omavalitsuste, vabakonna ja ettevõtjatega
- + Maksustame pakendite ja plasti kasutamist eesmärgiga vähendada pakendijäätmete teket

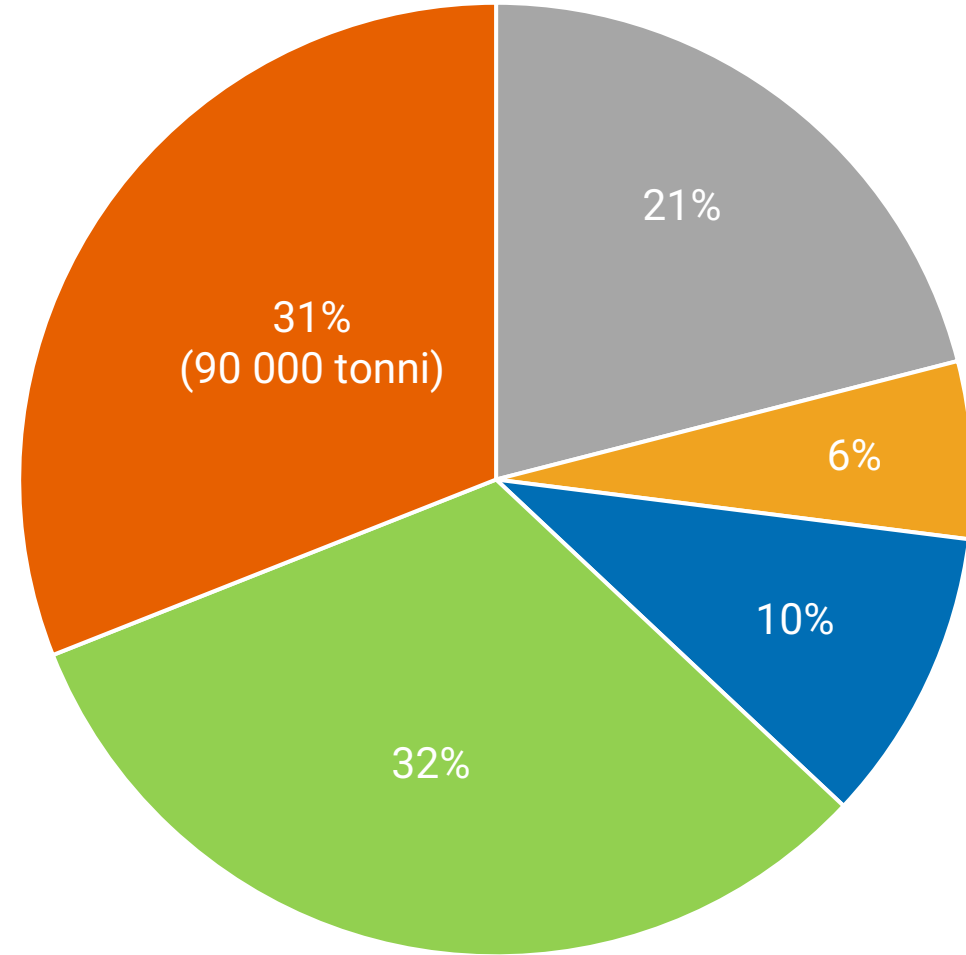
Jäätmereform

- + Eesti majandusse lisandub aastas 135 000 tonni uut ressurssi
- + Suudame enamuse liigiti kogutud materjalist Eestis ringlusse võtta
- + Ladestatud olmejäätmete maht viidud 100 000 tonnilt/a-st nullilähedaseks
- + Liigiti kogumise kohad paiknevad mugavalt, süsteem on inimestele lihtne ja arusaadav ning e-riigile kohaselt läbipaistev
- + Kulud eeskujulikult sorteerivale leibkonnale 3-5 eur/kuu, mittesortijale x3
- + Puhas elukeskkond linnades, maal, kodudes ja looduses

Pakendijäätmed segaolmejäätmete hulgas

- Muud jäätmed
- Tekstiil ja rõivad
- Vanapaber
- Biojäätmed
- Pakendijäätmed

Mõned olulised jäätmereformi komponendid

Ringlussevõtule majanduslik eelis tasude näol

Saavutatav tulemus:

*jäätmete ringlussevõtt on soodsam kui jäätmete
ladestamine või põletamine*

Jäätmete prügilasse ladestamine

- Ladestuse saastetasu komponendi kolmekordistamine
- senise ladestustasu 30 eur/t asemel 90 eur/t

Jäätmepõletuse maksustamine

- jäätmepõletustehase liitmine EL-i heitmekaubandussüsteemiga ja/või
- jäätmete põletustasu 60 eur/t kehtestamine

Jäätmemajanduse digitaliseerimine

Saavutatav tulemus:

jäätmeandmed on ringmajanduse paremaks korraldamiseks ajakohased ja usaldusväärsed

Digitaalsed
saatekirjad

Andmepõhine
aruandlus

Jäätmeandmete
suurem
avalikustamine

Kohaliku omavalitsuse võimestamine

Saavutatav tulemus:

olmejätmed kogutakse liigiti
ning suunatakse ringlusse tänu tõhusale jäätmehoolduse
süsteemile

Olmejäätmete liigiti kogumise süsteem, sihid ja muutused korralduses

- sihtarv 65% alates 2025
- pakendijäätmete tekkekohalt kogumine linnades ja tiheasustuses,
- mujal nutikalt ligipääsetavad ühismahutid, kokkukandepunktid
- käitlusteenuse hanked selgelt eraldatud veoteenuste hangetest
- pakendijäätmete ja segaolmejäätmete veoteenused ühildatud

Vabatahtlik jäätmetasu

- annab kohalikule omavalitsusele hoovad kohaliku elukeskkonna puhtuse edendamiseks
- hõlmab vedu ja käitlust,
- võib hõlmata jäätmehoolduse kulu ja investeeringuid
- jäätmetasu võib koguda omavalitsus ise või arvelduse delegeerida, seadusega selge ja läbipaistev ülesehitus
- liigiti kogutud jäätmete üleandmine vähemalt 3 korda odavam

EL struktuurivahenditest ringmajanduse toetamiseks **110** miljonit €

RIIGI TEGEVUSED:
Ekspertide koolitus, teadlikkuse parandamine, kaevandusalade kahjude likvideerimine

JÄÄTME MAJANDUSE INFRASTRUKTUUR*
35 MEUR
Toetus 50 tuh € -2 MEUR

JÄÄTME TEKKE JA PAKENDI VÄHENDAMINE*
10 MEUR
Toetus 5 tuh € -3 MEUR

RINGMAJANDUSE ÄRIMUDELID*
4,5 MEUR
Toetus 10 tuh -200 tuh €

JÄÄTME RINGLUSSEVÕTT*
14 MEUR
Toetus 10 tuh € - 3 MEUR

OHUTU MATERJALIRINGLUS ja AUDITID*
8 MEUR

RESSURSITÕHUSUS ja AUDITID
34,5 MEUR
Toetus 50 tuh € -1 MEUR

2023

2024

2025

2026

Ressursitõhususe meetmest toetame (1)

- **ressursiauditite tegemist,**

mille alusel saab küsida toetust ressursiinvesteeringute meetmest tootmisprotsessi ümberkujundamine ressursitootlikkuse suurendamiseks ja toorme säästmiseks:

- ressursitõhusa lahenduse väljatöötamine ja rakendamine
- seadmete soetamine või väljavahetamine uuenduslike ja ressursi säästvamate vastu
- seadmete soetamine oma tootmisjääkide kasutamiseks, mis vähendab esmase ja suurendab teisese toorme kasutamist tootmisprotsessis

Ressursitõhususe meetmest toetame (2)

- tootmisprotsessi ümberkujundamist ressursitootlikkuse suurendamiseks ja toorme säästmiseks:
  - seadmete soetamine või väljavahetamine uuenduslike ja ressursi säästvamate vastu
  - seadmete soetamine oma tootmisjääkide kasutamiseks, mis vähendab esmase ja suurendab teisese toorme kasutamist tootmisprotsessis

KLIIMAMINISTEERIUM

EUROOPA JÄÄTMEKKE
VÄHENDAMISE NÄDAL
16-24 November 2024

TOIDURAIKAMINE POLE MOES - AUSTA TOITU JÄÄGITULT!

Jäätmereform

Ivo Jaanisoo
elukeskkonna ja ringmajanduse asekaitsler
24.09.2024

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse